

Asia: VN/9996/2019

FOSSIILITTOMAN LIIKENTEEN TIEKARTTA - LUONNOS VALTIONEUVOSTON PERIAATEPÄÄTÖKSEKSI KOTIMAAN LIIKENTEEN KASVIHUONEKAASUPÄÄSTÖJEN VÄHENTÄMISESTÄ

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Pyöräliitto kiittää lausuntopyynnöstä ja lausuu seuraavaa.

Pyöräliitto pitää tärkeänä että luonnoksessa edistetään kestäväää liikennettä. Kävelyn ja pyöräilyn investointiohjelma, liikkumisen ohjauksen valtionavustukset ja kaupunkiseutujen toimet kävelyn ja pyöräilyn edistämiseksi ovat erittäin hyviä ja kannatettavia toimia. Taajamissa henkilöautolla kuljettuja matkoja on pystyttävä vähentämään ja siirtämään kestäville liikkumistavoille. On pyrittävä määrätietoisesti kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelman tavoitteeseen nostaa kävelyn ja pyöräilyn määriä 30 %:lla.

Pyöräliitto pitää luonnoksen vaikuttavuusarviointeja hyvinä ja ne antavat tärkeää lisätietoa päätöksenteon tueksi. Liikenteen päästövähennyksissä ollaan jo nyt tavoitteita jäljessä ja siksi Pyöräliitto pitää tärkeänä, että hallitus tarttuu rivakasti toimeen. Arvioiden mukaan tehokas tapa päästöjen vähentämiseen olisi liikenteen päästökiintiöjärjestelmä.

Pyöräliitto pitää tärkeänä kävelyn ja pyöräilyn investointiohjelman nostamista 100 miljoonaan euroon vuodessa. Vaikutusten arviointien perusteella tämä olisi kansantaloudellisesti erittäin kannattavaa. Traficomien arvion mukaan 200 miljoonan euron investoinneilla saavutetaan 1 400 miljoonan euron hyödyt, sillä ihmisten siirtyminen moottoriajoneuvoista aktiiviseen liikkumiseen parantaa kansanterveyttä ja ilmanlaatua, vähentää polttoaineen kulutusta sekä liikenteen meluhaittoja. Samalla pyörätoimialan työpaikat lisääntyisivät.

Pyöräliitto kannattaa liikkumisen ohjauksen valtionavustuksen nostoa 2,5 miljoonalla eurolla vuodessa. Kestävien liikkumistapojen pitää muodostua tiekartan aikana luontevaksi osaksi suomalaisten arkea ja tämä edellyttää asennemuutosta. Muutosta voidaan vauhdittaa tiedottamalla kestävästä liikkumistavoista aikaisempaa paremmin.

Pyöräliitto esittää yhdeksi tiekartan toimenpiteeksi valtionavustusta pyöräpysäköinnin parantamiseksi. Avustusta voisivat hakea taloyhtiöt, kunnat ja kaupalliset toimijat. Laadukas pyöräpysäköinti on hyvä tapa kannustaa liikkumaan pyörällä, sillä esimerkiksi Helsingin pyöräilybarometrissä 2020 se saa eniten mainintoja kysyttäessä asioita mikä saisi pyöräilemään enemmän.

Pyöräliitto valittelee että tiekartta on valmisteltu olettaen että henkilöautojen liikennesuorite ja henkilöautojen myynti kasvavat edelleen. Tämä peruslähtökohta poikkeaa Liikenne 12-valmistelusta, jossa lähdetään siitä että henkilöautojen suorite ei kasva. Tiekartankin toimeenpanossa on otettava tavoitteeksi että henkilöautojen liikennesuorite ei enää kasva vuoden 2019 lukemista. Tätä tulevaisuudenkuvaa pitää ohjelmallisesti pyrkiä edistämään, sen sijaan että kasvun oletetaan olevan luonnonlaki.

40 % henkilöautomatkoista on alle 5 kilometrin pituisia. Näiden matkojen muuttamisen kestäville liikkumistavoille pitäisi olla mukana tiekartassa. Pyöräliitto esittää että seuraavat keinot otetaan tämän saavuttamiseksi käyttöön:

- päästökiintiöjärjestelmä liikennepolttoaineille,
- henkilöautojen liikennesuoritetta taajamissa nostavat investoinnit ja tuet lopetetaan,
- yhdyskuntarakenteen eheytyksen ja julkisen liikenteen lisääntymisen tukeminen,
- mahdollistetaan kunnille ruuhkamaksujen asettaminen,
- mahdollistetaan kunnille polttomoottoriautoilla ajon kieltämisen jollain tietyllä alueella,
- rakennetaan valtakunnallinen baanaverkko ja parannetaan taajamien välisiä nykyisiä pyöräliikenteen yhteyksiä,
- tuetaan kaupunkipyöräjärjestelmien perustamista, laajentamista ja palvelutason nostamista,
- tuetaan voimakkaasti kävelyn ja pyöräilyn investointeja taajamissa, sekä
- kannustetaan MAL-sopimuksilla kaupunkiseutuja suunnittelemaan liikennettä palvelemaan ensisijaisesti kävelyä, pyöräilyä ja joukkoliikennettä.

Sähköpyörien hankintamahdollisuutta romutuspalkkiokampanjoissa pitää jatkaa ja palkkio korottaa samalle tasolle sähköautojen kanssa. Seuraavista romutuspalkkiokampanjoista pitää poistaa vähäpäästäiset polttomoottoriautot, jotta kampanjoilla olisi parempi vaikuttavuus ilmaston kannalta

ja se vähentäisi myös autojen paikallisia päästöjä. Samalla hiilidioksidipäästöjen raja pitää laskea 95 g/km, joka vastaa EU:n vaatimusta autonvalmistajille.

Taskila Vellu
Pyöräliitto ry